

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Ljubljanski vsesokolski zlet — prepovedan.

Minolo soboto je vlada prepovedala Sokolski zlet v Ljubljani z motivacijo, da je v nevarnosti javni blagor. Zamolčala je sicer previdno, kak javni blagor naj bi bil ogrožen, ako pride v Ljubljano par tisoč tujcev, da polože tamkaj račun o svojem kulturnem delu in mimogrede puste tudi še nebroj kronic v deželi. A prav nič se ne bomo motili, ako smatramo, da leže avstrijski vladi hudo na živcih Rusi in Srbi, kateri so hoteli posetiti vsesokolski zlet v Ljubljani.

In tu pridemo vedno na isto točko, katero smo že tolikokrat povdarjali, da se namreč vlada v Avstriji specifično avstrijsko. Predmarčni policijski duh obvlada še popolnoma prosvitljene glave naših merodajnih faktorjev in ves njih konstitucionalizem bi takoj vzel vrag, ako bi bilo pričakovati le količkaj uspeha. Vojaštvo in policija in obratno, to je naši vladi edino zveličavno sredstvo. Kar sega preko teh dveh pojmov, je našim državljanom tuje. Čemu naj bi se tudi ozirali na posamezne narode? „Herrenvolk“ se štiti itak kolikor mogoče, slovanski narodi pa imajo molčati in kloniti tilnik ter plačevati davke, večinoma zopet le v vojaške in policijske svrhe. O kakih pravicah se pri nas že skoro ne bo moglo govoriti. Državni osnovni zakoni so ustvarjeni le za Nemce in one slovanske poturice, ki žive iz dispozicijskega zaklada. Najžalostnejše pri tem je pa še to, da obstoji naša državnozborna delegacija razven enega iz samih klerikalcev, ki za korist svoje stranke in svojih pristašev prodaja za judežev groš magari ves narodni čut z Bogom vred. Kramarji so to, ki so sicer ravno zadnje čase zapisali na svoj štiti narodnost, to pa le radi tega, ker je dosedanje njih „delovanje“ doživelo popolen fiasko in se že tudi najneumnejšemu njih pristašev polagoma odpirajo oči.

V tem hipu pa so postali klerikalci še mnogo pogubnejši kakor so bili dosedaj. Pretveza narod-

nosti naj zbršne volilcem oči, medtem ko naj donša na Dunaju svitile kronice. Prav nič se ne bomo motili, ako stavimo prepoved vsesokolskega zleta delno tudi na rovaš klerikalnih kolovodij. Slovensko sokolstvo — četa 10.000 neizprosnih možakov — je bilo klerikalni organizaciji že od nekdanj trn v peti. Poizkusili so jo uničiti in ustanovili so „Orle“, telovadna društva brez telovadbe in brez vsake discipline. Ako se je posrečilo te klerikalne junake, katere je ljudski glas tako značilno prekrstil v čuke, fotografirati pri kakem nastopu, je bilo videti podobo, kakor da je ves nastop na papirju raztresena škatljica vžigalic. Ni bilo uspeha, pa ga ni bilo in srd, jeza in zavist razjedajo srce našim klerikalcem. Porabili so prvo priliko in dunajski vladi natvezili bogvekaj, samo da Sokolstvu napravijo težkoče, da mu poskusijo moralno in gmotno škodovati.

In strmečemu svetu se nudi lepa slika: avstrijska vlada in kranjski klerikalci v tesnem objemu. Grof Stürgkh, Sušteršič in grof Künigl kot asistenca, vse skupaj pa blagoslovi Talleyrand — naš zunanji minister Berchtold!

Je pač čudna država naša Avstrija in še čudnejša je njena politika, katero vodita v posmeh celemu svetu grofa Stürgkh in Berchtold. Dočim grof Stürgkh sistematično ubija ustavo v državi, uganja grof Berchtold neumnosti na zunaj. In neumnost prve vrste je bila gotovo prepoved sokolskega zleta v Ljubljani. Očividno je namreč, da bo ta prepoved učinkovala kaj slabo na vse slovanske narode v Avstriji in da bo še bolj razdražila sosede, kateri so hoteli posetiti ta zlet. Vse to pa se godi v času, ko smo s Srbijo prišli nekako na čisto, v času, ko je Rumunija obrnila Avstriji hrbet, da se popolnoma uda ruskemu vplivu, v času, ko Italija s podvojeno silo dela proti Avstriji in nam Nemčija izkuša na vseh straneh odjesti balkanski trg.

Uboga država, kateri je že nevaren sokolski zlet, uboga država, katero mora reševati policija! Domišljavost vladnih krogov, katero podpihujejo kolikor se da, naši klerikalci, je ravno tako ne-

umna, kakor izdane odredbe z ozirom na „javni blagor“. Nbroj sokolskih zletov je že bilo v Ljubljani, Pragi in v Avstriji a javni blagor ni bil nikdar ogrožen. Sokolstvo ni pripomoglo državi še do nobene blamaže, kar voditelji le-te ravno ne morejo trditi. Kot docela nepolitično društvo se Sokolstvo ni nikdar vmešavalo ne v notranjo, ne v zunanjo avstrijsko politiko in povabilo neavstrijskih sokolskih društev gotovo ni bilo zamišljeno kot protest proti Slovanom sovražni avstrijski notranji in brezmiselni zunanji politiki. Nasprotno, Avstrija naj bi bila vesela, da vzgojuje Sokolstvo zdrave in čvrste moči, najboljši material naše armade.

A v Avstriji smo, in zato se ne smemo čuditi. V Avstriji, v deželi nemogočih mogočnosti, je ravno vse mogoče in mogoča je bila tudi prepoved vsesokolskega zleta v Ljubljani. Avstrijska vlada je dodala zbirki svojih avstrijskih ukrepov nov list, ki gotovo ne bo povečal slave naših državljanov.

Slovenskemu Sokolstvu pa vse vladne in klerikalne šikane ne bodo upihnille luči življenja. Vsakemu odporu sledi protiodpor in prepričani smo, da se bo Sokolstvo odslej še tem intenzivnejše posvetilo svoji visoki nalogi, da ustvarja iz onih ljudi, katere država in dežela duševno in gmotno zanemarjata, prave može, v katerih zdravem telesu prebiva zdrav duh!

Seja mestnega zastopa v Kranju

dne 20. junija 1914.

Zupan otvori sejo konstatira sklepčnost in imenuje overovateljem zapisnika Janko Sajovica in Makso Focka. Na to se zapisnik zadnje seje brez čitanja soglasno odobri.

Naznanila županstva. Telovadno društvo „Sokol“ v Kranju je prosilo, da se mu prepuste 5. julija 1914 brezplačno prostore v Zvezdi, kjer bi se vršila veselica. Se dovoli pod pogojem, da se varuje najemnika kolikor mogoče vsake škode. Deželni odbor kranjski je nakazal mestni občini 444'17 K kot donos davščine od prirastka na vrednost pre-

PODLISTEK.

Moje obzorje.

Engelbert Gangl. Učiteljska tiskarna. Ljubljana 1914. Str. V + 153. Cena vezani knjigi 3 K; po pošti 3'20 K.

Ne boj se! — Nikomur v sužnosti vdan, z resnico opasan stopi na plan in svojega čolna vodi krmilo z roko, ki žitje jo je utrdilo!

E. Gangl. (Moto.)

Kako življenje okrog naše hiše tam na kranjskem polju! Krepki koscí podirajo visoko travo v dolge redi, pridna dekleta z belimi predpasniki razmetavajo in grabijo seno. Na drugi strani pa valovi žito, ki skoro dozori in pade pod srpi brhkkih žanjic. Proso riže živahno iz zemlje, krompir je že osut in skoro požene bele cvetove, oves hitro rase, a ne more doteči pšenice in rži. Dobrodejen duh posušenega sena veje po poljani. Dobrodejen duh domače grude veje tudi po zbirki pesmi, ki jo prebiram v tihi lopici ob naši hiši.

Zbirka: „Moje obzorje.“ Njen oče: Engelbert Gangl.

Gangl! Še se z veseljem spominjam onih lepih dni, ko me je zaneslo v ljubo našo Belo Krajino. Pri tisti priliki sem se seznanil z Engelbertom Ganglom, katerega sem sicer že preje poznal kot pesnika in pisatelja. Moj novi znanec Gangl me je povedel na svoj dom v Metliki, kjer so me njegovi starši in sestra sprejeli s pravo jugoslovansko gostoljubnostjo in ljubeznivostjo.

Na prvi mah so se mi prikupili ti dobrosrčni Ganglovi ljudje, odkrite, nesebične duše, katere je družila nekaka redka družinska ljubezen in vdanost. Iz dobre, poštene, idealne metliške družine je prišel naš Gangl, svet ga ni spremenil, ostal je dober, pošten in idealen v življenju in v — poeziji.

Precej je že poklonil Gangl svojim rojakom: „Iz luči in teme“ (pesmi); „Veliki trgovec“ (povest); „Trije rodovi“ (povest); „Beli rojaki I.“ (novele); „Sin“ (drama v 4. dejanjih); „Sad greha“ (drama v 4. dejanjih); „Materine sanje“ (slika v enem dejanju); „Pisanice“ (pesmi za mladino); „Zbrani spisi za mladino“ (doslej izšli 4 zv.). V tisku se nahajata „Katka Poljakova“ (drama v 3. dejanjih) in „Dolina solz“, trilogija: „Dva svetova“, igrokaz v 1. dejanju; „Dedščina“, drama v 1. dejanju in „Trpini“, tragedija v 1. dejanju.

Te dni pa je izšla njegova zbirka pesmi pod naslovom „Moje obzorje“.

Kakšno je pesnikovo obzorje? Kaka je snov njegovih pesmi! Pesnik je ubral tisto pot, po kateri so skoro brez izjeme hodili in hodijo naši pesniki. Ljubezen do dekleta, do domovine in do narave nam odzvanja iz njegovih strun; semintje je krenil tudi na socialno polje, in ta njegov korak je bil prav srečen.

Večino Ganglove nove zbirke zavzemljejo drobne lirčne pesmi, vesele in žalostne, nekatere celo hudomušne. Iz teh lirčnih spevov večkrat zveni ton narodne pesmi. Resnega misleca se nam kaže pesnik v svojih sonatah („Moja sonata“, „Sonata pod križem“, „Sonata o življenju“). Posebno

so se pesniku posrečili soneti, v katerih opeva svojo ljubo Belo Krajino („Dom“, 12 sonetov); prelep spomenik je postavil očetu in materi v deseterih sonetih „Življenje“. Zadnji oddelek knjige izpolnjujejo pripovedne pesnitve; med njimi so najbolj uspele one, v katerih je udaril Gangl na socialno struno („Tiran“, „Krvavi krst“).

Ganglove pesmi se odlikujejo po ubranem, gladkem jeziku. Krepak in iskren je ta jezik, kakor je krepko in iskreno slavnoznano vivodinsko vino, ki ga pridelujejo blizu Ganglovega rojstnega mesta. Živahen pesniški zanos razodeva, da je pesnik odličen govornik. Včasih zavede pesnika njegov živahni temperament, da pozabi o pravem času prenehati in postane nekako gostobeseden in prav zaraditega nejasen.

Značilna za Ganglovo življenje, delovanje in tudi pesnikovanje je misel, katero je povedal v zgoraj navedenem „Motu“ (geslu). Brez strahu stopa pesnik po poti življenja; njegovo orožje je resnica in krmilo njegovega čolna vodi roka, ki je utrjena v bojih življenja. To zdravo misel povdarja Gangl na več mestih. Naj reče kdo, kar hoče, eno ostane: iz Ganglove nove zbirke na vsaki strani spoznamo, da jo je pisal resen, idealen in krepak mož. Zato zbirko toplo priporočamo mladim in starim. Namesto nadaljnjih priporočilnih besedi pa tukaj navajamo iz Ganglove zbirke nekatere pesmi, ki se nam zde posebno lepe. Dobro blago naj se samo hvali!

* * *

mičnin. Od navedenega zneska se sme največ 70 odstotkov porabiti za tekoče občinske potrebe, najmanj 30 odstotkov pa je odkazati zakladu za investicijske naprave, zlasti za šolske stavbe. Se vzame v vednost.

Dne 18. junija t. l. se je vršilo v Kranju premiranje kobil, za katero je županstvo, kakor vsako leto tudi letos, izročilo dotični komisiji nagrado mestne občine v znesku 50 K. Župan prosi, da blagovoli občinski odbor to naknadno odobriti. Se soglasno odobri.

Na to prečita župan okrožnico deželnega odbora o novem deželnem zakonu o pobiranju občinskih taks z dne 4. maja 1915, dež. zak. št. 13. ter pripomni, da bo zadevo odstopil skupnemu finančnemu in policijskemu odseku, da stavi pri prihodnji seji tozadevne predloge glede zvišanja občinskih taks.

Radi poprave gospodarskih potov v Brezju, se je vršil lokalni ogled dne 17. maja t. l. Interesentje so sklenili, da bodo popravo potov izvršili sami, v svrhu nadzorovanja se je pa izvolil za vsak kolovoz poseben odsek, obstoječ iz treh članov.

Dopis c. kr. poštnega in brzojavnega urada v Kranju radi preureditve uradnih ur. Poročevalec Ciril Pirc čita dopis, s katerim vabi c. kr. poštni in brzojavni urad, po naročilu c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu z dne 2./6. t. l., mestno županstvo, da poroča, če se z uradnimi urami ob delavnikih od 7. 12. in od 3. do 6. zvečer zadovolji. Odb. Janko Sajovic predlaga, da naj ostanejo uradne ure ob delavnikih po starem redu. Makso Fock pa stavi predlog in sledečo resolucijo:

Občinski odbor skleni, da je odločno proti temu, da bi se ob delavnikih šele ob 3. uri popoldan pričelo z uradnimi urami in sicer vsled tega, ker je strankam nemogoče pravočasno oddati zavitke in zavoje do vlaka, ki odhaja s pošto iz Kranja ob 3:38 min popoldan proti Ljubljani. Z ozirom na to odločno obstaja na tem, da se popoldanske uradne ure ne skrčijo, marveč, da ostanejo pri starem, to je od 2. do 6. ure popoldan. Občinskemu odboru se sploh čudno zdi, da pride c. kr. poštna uprava s takim predlogom, namesto, da bi v Kranju podaljšala uradne ure od 7. do 12. dopoldan in v to svrhu pomnožila uradniško osobje na tukajšnji pošti. Glede poštne zveze z Ljubljano je pa itak znano, da je jako slaba in pod vsako kritiko. Občinski odbor kot zastopnik tukajšnjega meščanstva, ki se po večini peča samo s trgovino, naj torej sklene, da odločno zahteva od c. kr. poštne uprave 1. da podaljša uradne ure na tukajšnji pošti ob delavnikih od 7. do 12. dopoldan in od 2. do 6. ure popoldan. 2. da v to svrhu pomnoži uradniško osobje, kajti sedanje število osobja že zdavnej več ne zadostuje za tako veliki promet, kakor v Kranju in 3. da nemudoma vpelje pošno ambulanco na vlaku št. 1713.

Predlog in resolucija se soglasno sprejme. V imenu finančnega odseka poroča in predlaga dr. Štempihar. Občinski odbor naj v smislu § 28, 5 hranilničnih pravil odobri sklep upravnega odbora mestne hranilnice z dne 22. maja t. l., da se naj v smislu § 4 hranilničnih pravil ter v smislu § 23 „Pokojninskega pravilnika za uradno osobje mestne hranilnice v Kranju“ izroči 5 odstotkov čistega dobička pri upravnem imetju za leto 1913, znašajočega 16,177.62 K, to je znesek K 808.88 pokojninskemu zakladu za hranilnično uradno osobje. Soglasno sprejeto.

Razsodba deželnega odbora kranjskega o zadevi Štefan Lubeinschegga. O zadevi poroča obč. svetovalec Štempihar, da je deželni odbor ugodil pritožbi Štefana Lubeinschegga proti sklepu občinskega odbora z dne 1. maja t. l. v zadevi stavbnega dovoljenja za mostič čez parcelo št. 999/1. Poročevalec predlaga, da naj občinski odbor sklene, da se proti razsodbi deželnega odbora pritoži na upravno sodišče. Soglasno sprejeto.

Poročilo policijskega odseka o prošnji Marije Pangerc za vsprejem v domovinsko zvezo. V imenu policijskega odseka poroča Vilko Rus, da biva Marija Pangerc že polnih 27 let pri Pavšlarju v Kranju in predlaga, da se jo v smislu domovinskega zakona sprejme v domovinsko zvezo občine Kranj. Sprejeto.

Za zgradbo kanalizacije v Kranju je došlo 11 ponudb, ki se odstopijo združenemu finančnemu in stavbnemu odseku, kateri naj pritegne k svojim tajnim razpravam tudi strokovnega izvedenca, da stavi v prihodnji seji tozadevne predloge. Ponudbe so sledeče: H. Uhliř, inženir v Ljubljani K 149.422, Vidic & Comp. v Ljubljani ponuja za kamenine K 23.661.05 Landthaler, Faulhammer & Müller inženirji v St. Pöltnu ponuja za 109.492.30, alternativa K 35.384.25, C. Pontello v Ljubljani ponuja za K 120.100.50, D. Gustinčič inženir v Trstu ponuja za K 132.775.50, alternativa K 55.975.50, Schratz & Sohn Urfahr-Linz ponuja za K 135.537.70, alternativa K 67.555, Ivan Ogrin v Ljubljani ponuja za dodajo in polaganje kamenin K 30.916.60, Rella & Neffe, Dunaj ponuja za K 161.417.30, alternativa 56.770.05, bratje Seravalli v Ljubljani ponuja za K 109.183, alternativa K 64.495, Pittel & Brauseweter na Dunaju ponudbo za K 122.146.15, Trenz & Comp. Fischamend pri Dunaju ponudba za K 152.233.30. Ker je dnevni red izčrpan, zaključí župan sejo ob 7. uri zvečer.

POLITIČNI PREGLED.

Albanija.

Kakor vse kaže, proti knezu Viljemu I. kaj slaba. Poročila, ki prihajajo z bojišča vedo poročati vseskozi le o porazih vladnih čet. Tako so vstasi tudi v južni Albaniji povsod zmagali ter se pripravljajo na obleganje Valone. Tudi v smeri iz Argyrokastrona sem prihajajo proti Valoni vstaške čete. Prišlo je pri Taci do krvavega boja. V tem boju so bile vladne čete zopet poražene. Boj je trajal več ur. V Valoni je izbruhnila panika. Prebivalstvo zapuša mesto, ker se boji plenjenja in zažiganja. Vstasi so zavzeli tudi Elbasan ter so baje vjeli tam stoječe vladne čete z dvema častnikoma. Vstasi so razobesili v Elbasanu otomansko zastavo ter so pustili v mestu par sto mož, nato pa so se obrnili proti Dušni, kjer so trčili ob vladne čete. Iz početka so vladne čete zmagovale, potem pa so se vstasi zagnali s tako silo na nje, da so vladni izgubili svoje topove in končno pobegnili. Razbite vladne čete so se koncentrirale v Fieriju. Poveljnik tega mesta je prosil nato iz Drača, Valone in Berata pomoči. A pomagalo ni nič. Vstasi so zmagali tudi pri Fieriju. Gubernator v Valoni je zaprosil, da pošljeta Avstro-Ogrska in Italija pred Valono svoje vojne ladje.

A to še ni najhujše. Vse upanje je stavil knez na vodjo Miriditov na Prenk Bib Dodo, ki naj bi bil vstaše prijel v hrbtu. Kakor pa poroča laški korespondenčni urad, so vstasi Prenk Bib Dodo

zajeli ter ga izpustili le potem, ko jim je dal častno besedo, da se ne bo več vojskoval proti njim. S tem je pokopano zadnje upanje kneza in ne bo mu preostalo drugega, kakor odnesti še pravočasno pete v svojo domovino.

Vstasi so po svojem parlamentarcu zahtevali sledeče:

1. Popolna enakopravnost mohamedanske vere in priznanje kot državna vera, prostost mohamedanskega kulta;
2. desetletna prostost od davka;
3. večletna prostost od vojaške službe.

Te zahteve pa je knez v svoji nadutosti odklonil in misli boj nadaljevati do skrajnega. Gospod ritmojster izven službe pač misli, da je Albanija nemška kasarna, kjer ima vse brezpogojno ubogati. Samo po sebi umevno pa se vrše diplomatske intrige v Draču nadalje. O teh in o razmerju med Avstrijo in Italijo piše veleugledni italijanski list „Tribuna“: Nesoglasja med Avstrijo in Italijo v Draču bodo imela za posledico veliko nevarnost za trozvezo. Trozveza naj se razdere, ker je spona, s katero sta priklenjena Avstrija in Italija druga na drugo nenaravna. Italija in Avstrija imata popolnoma različne interese in cilje. Obojestranska diplomatska zastopnika zasledujeta na svojo pest svojo politiko ter se ne menita za zahteve svojih vlad. Obenem sta obe vladi, avstrijska in italijanska, v zasmeh tripelententi in celi Evropi vsled tragikomičnega vedenja diplomatskih zastopnikov. Grof Berchtold in marki di San Giuliano naj skrbita za zanesljiva zastopnika v Albaniji, ki bosta v resnici delala politiko, kakršno zahtevata Rim in Dunaj. Ta politika pa bi morala videti svoj cilj v tem, da se ne utrdi vpliv ene države na škodo drugi, marveč da ima albanska država svojo korist. Sedaj in pozneje naj bi bil vsak avstrijski ali italijanski vpliv izključen. Vsak drug program in vsako drugačno postopanje pa bi bilo povod za vojno med Avstrijo in Italijo, kar je gotovo v nasprotju s nameni trozveze. Sedaj obe državi ne igrata lepe vloge in brezmiselno je spustiti obe drugo proti drugi kakor dva bojaželjna petelina v veselje in zabavo tripelentente.

† Berta Suttner.

Na Dunaju je umrla v nedeljo baronica Suttner, ki je bila ena prvih agitatoric za svetovni mir. Strahote vojne je opisala v romanu „Proč z orožjem!“ Ta roman ima dokaj agitatorične vrednosti za razorožitve narodov. Stara je bila 71 let. Za svojo mirovno propagando je dobila l. 1905. Nobelovo nagrado.

Srbski kralj Peter

je oddal vladne posle prestolonasledniku Aleksandru ter se podal v kopalnišče Vranjska Banja. Kralj Peter boleha že dlje časa in je čutil potrebo se nekoliko odpočiti.

Sporazum na Češkem.

V ponedeljek je bila druga konferenca nemških in čeških politikov v Pragi. Zastopniki nemških političnih strank na Češkem so predlagali: Glede vprašanja junktima med jezikovnimi zakoni za državne oblasti in za zadeve, ki spadajo v deželno kompetenco vztrajamo na odklonilnem stališču. Pripravljeni pa smo, da imenujemo zastopnike k posvetovanju o deželnem redu, izjavljamo, da smo prejkoslej pripravljene razpravljati o jezikovnem vprašanju, ampak le v odseku, ki

Iz veselih mladih dni.

5.

Roke dam v boke
in krivec za trak ...
Dej, dekle, kje je
še tak junak?

Naj pride sto jih,
in vse na mah
premagam srčno,
pomečem v prah!

„Kaj vendar se bahaš,
ti ljubi moj,
kaj kličeš jih toliko
k sebi na boj?”

„Saj moj te pogled
sam ukroti,
in moj poljub ti
vso moč zdrobi!“

14.

Gospod notar, veš,
pravdo ravna,
pa ako naj pismo
veljavo ima,
svoj pečat slovesno
na konec mu da.

Ne bom ti pravil,
kako in kaj ...
Ljubezen, če hočeš,
da veljaj,
da pravde bo konec —
poljubček daj!

Sonata o življenju.

13.

Miruj od hrepenenja mi, srce,
izlij se v voljo, da rodi se moč;
jak bodi, svoj ukaz izvršujoč,
a nikdar trd, če prosijo solze!

Izžet, usužnjen je človeški rod,
nihče ne dvigne ga, če sam ne vstane;
junak si, sin trpljenja, in gospod,
ako ti lastna moč nasilje zmane!

Kam v žalost, bratje? ... Kvišku moške glave!
In ako moraš, vzrasti iz krvi,
cen ti najvišja, vzkipi iz pešči,
alegorija nam bodoče slave!

Dom.

1.

Krajina bela z vinskimi bregovi,
okolica vsa čarovita ti,
Metlika stara s tihimi domovi,
glasnica zgodovine starih dni:

Na čast naj tebi zakipe glasovi,
naj tudi moje srce govori,
nad temno lozo, belimi grobovi
naj jadrno mi duša poleti!

Dežela ta, pred svetom daleč skrita,
svoj narod hrani, svoj ustvarja svet,
na trdo dlan rojakov ponosita.

Nikoli nihče v bedo ni zaklet,
komur vodnik je volja neubita
in svet s poštenim licem hodi zret.

3.

Lepo ste mi, Gorjanci, zagoreli
v poljubih solnca jutranjega zdaj,
nadaleč ziblje žarkov se smehljaj,
glasno v pozdrav so gozdi zašumeli.

V neskončnost pot se vije cesti beli,
zaziblje v delu se domači kraj,
in v jutra mladega gorak sijaj
spev plava pol otožni, pol veseli ...

A lepši ste, Gorjanci, tistikrat,
ko solnce pade in v somrak izgine
in vam grebene vspava sen krilat!

Prečudna luč tedaj po vas zasine,
dan dvigne se, življenja prebogat,
iz bajk čarobnih Janeza Trdine!

Tiran.

Pot bila je s krvjo kropljena,
kjer stopal njemu je korak;
namesto srca v prsih — kamen,
a v duši jeza in pohlep.

V človeku gledal ni človeka,
več kakor človek — pes njegov;
sesal je kri, sušil je mozeg,
z besedo kruto in s pestjo!

Bogastvo raslo je na kupe —
krvavih žuljev moč in dar;
ob njem solze in glad, bolezen —
src tisoč ključ e. sam strašan!

Pripravil zopet tak večer je,
ko miza se dobrot šibi;
kipeče vino je razvnelo
v pohotnosti vso divjo strast.

Duhovska bisaga. Nedavno tega je hvalil „Domoljub“, kako zna ceniti naše ljudstvo duhovnika. Ned drugimi pove tudi, da vidimo dandanes povsod duhovnika, pri vseh zadrugah in družbah, ker duhovnik skrbi tudi za telesni dobrobit človeka. Zato pa ljudstvo tudi „gospodu“ vse zaupa. — Kako skrbe „gospod“ za telesni dobrobit svojih faranov, si vzemimo za vzgled bivšega župnika v Ledinah, Jelenca. Na Koprivniku, fara Ledine, občina Sovodenj živi v hiši št. 22. sedemdeset let star samec Jurij Bašelj, podomače Dermek. Mož živi na svojem samotnem posestvu, ki je vredno kakih šest tisoč kron, popolnoma sam. Opravlja svojih pet živinčet sam, kuha sam, skratka, razun ob košnji in žetvi ni nikogar pri hiši. Njegovo gospodinjstvo pa je tako, da se bogu smili. Slabše je njegovo stanovanje, kot pa v hlevu. Mož živi v popolni bedi, čeravno ima poleg posestva še denar. — Če je res, kar je pisal „Domoljub“, bi gotovo mislili, da se je župnik potrudil skrbeti za tega človeka v toliko, da bo ta na svoje stare dni živel za svoj denar po človeško, ne pa kot kakšno prase v svinjaku. Pa temu ni tako. Župnik se je pač živo zanimal za tega ubožca in ga zvalil celo trikrat v župnišče, pa le toliko časa, da ga je pripravil do testamanta, v katerem prepušča po svoji smrti vse svoje premoženje ledinski cerkvi in pa škofovim zavodom. Tako zvaljajo duhovniki denar nevednega ljudstva v svojo bisago. Mi pa vprašamo, ali ni nikogar v občini Oselica, ki bi se usmilil tega raveža, ter mu pojasnil, da bo imel večje zaslužnje pred Bogom, če skrbi zdaj za sebe, kar pa mu ostane po smrti, naj pa zapusti ubogim občanom, ki se ga bodo bolje spominjali v molitvi, kot pa nikdar sita duhovska bisaga.

Sankcioniran sklep deželnega zbora. Cesar je sankcioniral sklep kranjskega deželnega zbora z dne 27./28. februarja 1914., s katerim se daje deželnemu odboru pravico, da najame za pokritje stroškov za deželne električne naprave, oziroma v svrhu obratnega kapitala posojilo do zneska dveh milijonov, ki se naj najvišje s 4¹/₂% obrestuje in najpozneje v 50. letih vrne.

Spomenik sv. Janeza v Kranju. Obeta se nam tekom prihodnjih dni odkritje spomenika sv. Janeza Nepomuka v Kranju. O tem po umetniku g. Bernekerju dovršenem umotvoru poročalo se je že svoječasno v podlistku „Save“. Izvršitelju oporoke pokojnega g. Ivana Majdiča ležeče je bilo na tem, da tudi v splošnem, torej tudi na zunanje dobi ta spomenik umetniškemu proizvodu primerno lice in radi tega se je končna dovršitev malo zakasnila. Sedaj so tudi v tem oziru odstranjene vse zapreke in v kratkem se bo nudila prilika „preradovednim Kranjcem“, kakor tudi vsem dobrodošlim tujcem ogledati si umotvor enega najboljših slovenskih umetnikov. Pri tej priložnosti pa ne moremo zamolčati skromne želje, da bi spomenik „preradovednim Kranjcem“ tudi nekako služil kot simbol. Prst tega mučenika na ustnicah pomeni mnogo — mnogo in to naj si ti „preradovedni Kranjci“ dobro zapomnijo, osobito pa naj si pri tem mislijo; „Molk je zlato, besedičenje pa samo — srebro! Voda, ki bode tekla pri tem spomeniku pomeni, da je le-ta svoj čas prinesla Janezu Nepomuku mir; uteši naj tudi sedaj radovednost vsem „nestrpežem“. Tako nekako sporočil nam je o tem spomeniku izvršitelj oporoke — ki je menda najbolje upravičen v tem pogledu zabavljati!

Kdo naj čita knjigo „Škof proti župniku“? Odgovor na to vprašanje je kaj lahak. To knjigo naj čitajo vsi, prav vsi, ki se zanimajo za upravljalske razmere, katere je vpeljal pri nas častiti Bonaventura. Zlasti naj bero s premislekom vsak stavek oni dijaki, ki stoje na potu v življenje, da si izbere svoj poklic. Bero naj jo semenišniki, ki naj jo dobro premislijo, kaj vse je mogoče zgoditi se pod ljubljanskim škofom Bonaventuro. Bero naj jo stariši in zlasti matere, ki tako rade silijo svoje sinove v semenišča, meneč, da ga s tem že popolnoma osrečijo. Ne vedo pa s kakšnimi težavi, nasilstvi in korupcijami se bo moral boriti njihov sin-duhovnik, če bo hotel ostati pošten. Dalje naj čitajo to knjigo vsi oni duhovniki, kateri je do sedaj še niso čitali, kajti ravno poštene duhovniki vidijo v knjigi več ali manj — sami sebe. Slednjič naj to knjigo pazno prečitajo vsi zaslepljeni klerikalci, da vidijo, kaj vse je zmožen zagrešiti njihov višji dušni pastir. Kakor rečeno, knjigo naj čitajo vsi, prav vsi. Veliko dobro delo store pa oni rodoljubi, ki kupijo nekoliko več izvodov te poučne knjige, ter jo potem blagohotno porazdele med razne revnejše sloje. Knjiga je pisana poljudno in vseskozi lahko umljivo, torej bo dobrodošla izobražencem kakor tudi priprostim ljudem. Zatorej kupujte pridno to knjigo in širite jo povsod! Knjiga „Škof proti župniku“ mora priti v vsako slovensko hišo.

Prostovoljno gasilno društvo v Žabnici nanznanja, da je radi ovir preložilo svojo veselico, ki bi se morala vršiti 28. t. m. na dne 5. julija t. l.

Kolegijalna organizacija gorenjskih čevljarskih mojstrov iz okolice Radovljice je na svojem zadnjem sestanku sklenila sledeča določila: 1. Natančno regulirani cenik za vse enak, zmerne cene po najnižjem proračunu. 2. Popravila tovarniških izdelkov v par odstotkih več cene, kakor domačih del. 3. Obvestitev nezaupljivih strank.

Gozdna veselica, katero je priredila Narodna čitalnica v Čirčiškem gozdu pretečeno nedeljo v korist Ljudske knjižnice je izborna uspela. Da si se je tik pred pričetkom veselice nebo zmrčilo, ter nam obetalo hudo uro, se je vendar še pravočasno premislilo in veselica se je vršila ob najkrasnejšem vremenu. V najkrajšem času je bilo pravo veselico življenje in kako bi ne, saj je bilo skrbljivo za vse, kar je potrebno, da se človek za kratek čas oprosti vsakdanjih skrbi. G. Makso Fock zvaril nam je priznana izvrstni lovski guljaž. Pod njegovim nadzorstvom pekeli se je tudi krompir, v pomoč pa mu je bila gdč. Mimi Fockova. V šotoru za jestvine postregla je g. Marija Adamičeva z raznovrstnimi jestvinami. V vinskem šotoru so stregle z izbrano pristno kapljico g. Viki Cvarova in gdč. Milica Goljavšček, natakarski posel pa je prevzel g. Anton Šinkovec ml. G. Jan Langašek je s pomočje gdč. Minke Škrjančeve skrbel za izborno pivo. Prodajo slaščic in tobaka prevzela je gdč. Antonija Trebarjeva, nadrobno prodajo cvelic pa gdč. Tonka Vidmarjeva. Gdč. Vida Klunova in Ana Puharjeva sta pa skrbeli, da ni kdo pozabil kupiti veselice vstopnice. Pri veselici svirala je godba „Prost. gasil. društva“ v Kranju in v kratkem se je ob zvokih iste razvil animiran ples na gozdnih tleh. Veselica je trajala do poznega večera ter je zapustila v vseh gotovo najboljše utise.

Umril je na Dunaju dne 26. junija nenadoma g. Franc Uršič, stud. med. N. v m. p.!

Vožna na levo na Koroškem. Deželna vlada koroška je odredila z zakonom od 4. maja 1914., d. z. st. 14 in odredbo z dne 12. maja 1914 A 2138, da velja odslej tudi za Koroško za vse ceste levo izomikanje in desno izogčenje ter prehitevanje na desno.

Aljažev dom v Vratih je že odprt in oskrbovan. Planinci naj ne zamudijo, ogledati si Vrata v tem času, ko se opazuje poleg krasote narave tudi grozota njenih moči. V viskem gorovju ob sklepu doline je že mnogo snega; vsled tega se snežni plazovi udirajo preko sten in grme v globočine. Od tu se najlepše opazuje ta boj poletja proti snegu in ledu v gorah. Nekaj minut nad hotelom je tudi letos prihrumel velikanski plaz izpod Stenarja, ki je notri do potoka Bistrice odložil ogromne množine snega. Vendar pa je Aljažev dom popolnoma na varnem. Aljažev dom je dobro prezimil, se je preteklo nedeljo odprl prometu in je skrbno in dobro urejen in sploh najlepša planinska postojanka Slov. planinskega društva. Postrežbo je tudi letos prevzel g. J. Dobišek.

Neurje. V Prevojah je razsajal v petek vihar. Padala je tudi toča, ki je razbila skoro vse poljske pridelke. Voda je odnesla mnogo zemlje, v Bistrici razdrila več mostov in jezov ter poplavlila mlino, tako da so se ljudje komaj še rešili. V Drešjem je strela udarila v vinsko klet, v Vodica pa v neko hišo.

Požarna bramba v Preddvoru priredi dne 29. junija 1914. veselico z javno tombolo v društvene namene. Sodeluje Godba prost. gas. društva v Kranju. Načelnik društva je ljubljanski odvetnik dr. Maks Wurzbach pl. Tannenber, posestnik gradu v Preddvoru, ki si je pridobil za društvo že lepih zaslug.

Na Šenturški gori praznujejo dne 5. julija 1914 ob priliki žegnanja 150letnico kar je bila sezidana in posvečena tamošnja župna cerkev. Slavnost se vrši po prizadevanju g. Vinka Čebaška, župnika na Šenturški gori, našega kranjskega rojaka.

Premovanje konj v Kranju. Pri premovanju konj dne 18. junija v Kranju so dobili nastopni konjerejci za pripeljane lepe kobile, oziroma žrebice darila: A. Za žrebetne kobile (z žrebeti): 1. darilo 50 K in srebrno svetinjo Jožef Križnar, Stražišče; 2. darilo 40 K France Bohinc, Terboje; 3. darilo 30 K France Dolhar, Predoslje; 4. darilo 30 K Janež Šenk, Predoslje; 5. darilo po 20 K so dobili Jožef Zevnik, Dvorje; Janez Gorjanc, Voklo; France Zupan, Prebačevo; Janez Oselj, Voklo; Janez Pavlin, Naklo; France Žibert, Primskovo; Martin Hafner, Dorfarje; 6. darilo po 10 K Valentin Hafner, Dorfarje; Janez Perčič, Babenort in Ivan Gorjanc, Orehek. Srebrne svetinje so dobili še: Ivan Perčič, Povelje; France Porenta, Stražišče; Jože Primožič, Pristava in Marija Perko, Veterno. B. Za zaskočene kobile: 1. darilo 40 K in srebrno svetinjo Peter Markič, Strahin; 2. darilo 30 K Janez Čebašek, Prebačevo; 3. darilo 30 K France Urbanc, Rupa; 4. darilo po 20 K Jože Primožič, Pristava; Jožef Šink, Čirčiče; Jernej Pilar, Rupa; Matevž Barle, Luža; 5. darilo po 10 K Miha Jagodič, Možanca; France Dolhar, Predoslje; srebrne svetinje: Anton Kozjek, Čirčiče, Jakob Basaj, Suha in France Jerala, Besnica. C. Za žrebice: 1. darilo 40 K in srebrno svetinjo Martin Hafner Dorfarje; 2. darilo srebrno svetinjo France Žibert, Primskovo; 3. darilo srebrno svetinjo Janež Šenk, Predoslje; 4. darilo 30 K France Okorn, Senčur; 5. darilo 30 K France Dolhar, Predoslje; 6. darilo po 20 K: Janez Papler, Besnica; Janez Zarnik, Senčur; Janez Likozar, Voklo; Alojzij Bobnar, Voklo; 7. darilo po 10 K: Anton Celar, Predoslje in France Porenta, Stražišče; srebrne svetinje: France Molj, Voglje; Janez Gorjanc, Voklo; Janez Vrhovec, Prebačevo;

Franc Šenk, Predoslje. Nadalje je izročila premovalna komisija priznanilne diplome konjerejcem: Francetu Bohinc, Terboje, Janezu Gorjanc, Voklo; Janezu Čebašek, Prebačevo in Janezu Šenk, Predoslje. K premovanju pripeljal je posestnik France Bohinc iz Terboj izredno lepega enoletnega žrebca. Pripeljane kobile in žrebeta pokazale so velik napredek v konjereji in je upati, da bode taista kmalo dospela na vrhunec. Člani premovalne komisije so bili gg. živinozdravniški nadzornik Alojzij Paulin iz Ljubljane in župan Ivan Žark iz Lesc, nadalje gosp. ritmojster Radaj iz Sela. Skupno se je razdelilo 720 K in 16 srebrnih svetinj. K temu je prispevala mestna občina Kranj z 50 K, za kar ji gre hvala.

Blejski vodovod. Bled z okolico dobi izborno pitno vodo, s kakršno se more ponašati le malo-katero letovišče. Studenec Zmrzlek, ki se izliva v Radovno, nima zastoj svojega imena. Voda bo dobila na Bledu, ko se bo na poti nekoliko temperirala, ravno pravo toploto, kajti studenec sam je za pitje premrzel. Nad zajetjem se dviga majhna betonska hišica. Interesanten objekt je izvršen čez Radovno. Vodovod mora premostiti Radovno. V ta namen se je izpeljala glavna cev v lični konstrukciji iz armiranega železobetona med dvema visokima skalama čez Radovno. Ta premostitev bo hkrati služila kot brv.

Ni hotel z orožnikom in bi raje beračil. Minule dni je prišel neki Gašper Jerman iz Kamnika v neko gostilno v Škofji Loki in nadlegoval goste s prosjačenjem tako vsiljivo, da je bila gostilničarka prisiljena pognati ga pred vrata. Smola je pa nanasla, da je ravno v tem trenutku prišel po cesti orožnik, ki je nadležnega berača hotel aretirati. A Jerman se je temu uprl in na pomoč je moral priti še stražnik, da so ga odvedli v zapor.

Omnibus-proga Bohinjska Bistrica—Bohinjsko jezero. Deželna zveza za tujski promet in turistikto na Kranjskem otvori tudi v letošnji poletni sezoni med Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom omnibus-progo, ki prične voziti v nedeljo dne 28. junija t. l. Omnibus bode vozil vsak dan trikrat na Bohinjsko jezero in bo odhajal s kolodvora v Bohinjski Bistrici vsak dan ob 9. uri zjutraj, ob 11. uri dopoldne in ob 2. uri popoldne proti Bohinjskem jezeru in bo imel sledeče postaje: Bistrica, Hotel Sv. Janez, Hotel Sv. Duh — in končna postaja hotel Zlatorog. Ravno mimo teh postaj in po isti progi se bodo vračali omnibusi trikrat nazaj v Bistrico. Odhod iz hotela Zlatoroga ob pol 11. in ob 3. popoldne in ob 6. uri zvečer. Vozne cene so: Bistrica-Sv. Janez 60 vinarjev, Bistrica-Sv. Duh 70 vinarjev in Bistrica-Zlatorog 1 K. Ta komunikacijska zveza je gotovo velike važnosti za tujski promet v Bohinju in je posebno izletnikom in pasantom dana prilika, se za jako nizko ceno pripeljati na divno Bohinjsko jezero. Tudi so posamezni Bohinjski kraji in hoteli med seboj intenzivnejše zvezani. Za ljubljanske izletnike je ta omnibus-proga zelo prikladna in imajo gorenjski vlaki, ki odhajajo iz Ljubljane ob 6. uri zjutraj, dalje ob 6. uri 51 min. zjutraj in ob 11. uri 30 minut dopoldne direktno zvezo na to omnibus-progo. Tiskani vozniki redi so afiširani v hotelih in gostilnah Jesenice, Bled, Bohinj.

Izpremema garnizije. Domobranski polk št. 27, ki je nameščen v Ljubljani, bo jeseni predstavljen v Gorico, v Ljubljano pa pride domobranski artilerijski polk št. 22 iz Gradca.

Tuberkuloza in cepljenje koz. Okuženje s tuberkulozo se godi skoraj brez izjeme v otroških letih in nastane vedno po vzdihovanju v bronhijalnih bezgavkah. V prvem letu je 1%, v drugem 10%, v 3 in 4 letu 25%, v 5 in 6 50%, v 7 do 20 letu 75% in v 11 do 14. leta 95% vseh otrok tuberkulozno okuženih. Torej so skoraj vsi ljudje tuberkulozni. Vendar je bolezen latentna, to je skrita. Človek ima žive bacile v sebi in tak človek se ne more z nova s tuberkulozo okužiti. Te številke dokazujejo, da je tuberkuloza, če nastopi po 5 letu vedno le recitivna. Infekcija v prvem letu ni nikoli skrita. V drugem letu obole otroci v 50%, v 3 do 4 letu v 20%, v 5 in 10 v 5%, od 10 do 14 leta le v 2%. V prvem letu je nevarnost največja, 70% jih umrje že v prvem letu in le malo se jih reši v puberteto. Od otrok, kateri se po 8. letu inficira jih umrje le 1%. Smrtni slučajji za tuberkulozo med 6—13 letom so recitivni slučajji. Najbrže je vsaka očitna tuberkuloza že po 4 letu recidivna. Torej je neobhodno potreba otroka že v prvem letu cepiti, predno se s tuberkulozo okuži. Varujte se starih in bolnih pestunjev, ker pride vse zlo večinoma od teh žensk. Vsako deklo bi se moralo pred vstopom v službo preiskati glede nje zdravja. Za okuženje s tuberkli zadostuje, da se otroka od blizu nagovori ali diha v njega. Skrito tuberkulozo se lahko dokaže s Pirquet-reakcijo. Ta reakcija dokazuje, da ima tak človek dovolj oporne moči zoper jetiko. Gotove bolezni, kakor ošpice, pljučnica, oslovski kašel, norice, influenza uničujejo te oporne moči in Pirquet postane negativen in v tem trenutku se nevarno oživi skrita tuberkuloza.

Vojna mornarica. C. in kr. vojna mornarica namerava v letu 1914. vsprejeti okrog 70 aspirantov k vojni mornarici, ki postanejo po dokončani šoli za aspirante pomorski kadeti in po prestani

izkušnji pomorski častniki. Lastnoročno pisane, z eno krono kolekovane prošnje za vsprejem je vlagati najkasneje do 1. avgusta pri vojnem ministerstvu, oddelek za mornarico. Na pozneje vložene prošnje se ne bode oziralo. Prošnjam je priložiti: 1.) rojstni list. Prosilec ne sme do 15. septembra prekoračiti 20 leta starosti; nezatno prekoračenje te starosti bi se zamoglo doseči v oziravrednih slučajih le potem prošnje na cesarja; 2.) domovinski list; 3.) zdravniško izpričevalo, katero pa mora izgotoviti v aktivni službi se nahajajoč vojaški zdravnik vojne mornarice, stalne vojske ali pa deželne brambe. Prosilec mora biti telesno za mornarico sposoben, imeti posebno dober vid in more dobro razločevati barve; 4.) zrelostno izpričevalo kake srednje šole ali navtične akademije. Izpričevala trgovskih akademij ali trgovskih šol ter učiteljskih za vsprejem ne zadostujejo; 5.) od politične ali policijske oblasti izdano izpričevalo o neomadeževanem vedenju; 6.) izpričevalo o stavljenih kozah; 7.) poverjena pritrditev očeta ali varuha za vstop v vojno mornarico; 8.) od pristojne politične oblasti izdan vstopni list. Na prosilce, ki služijo v tem letu kot enoletni prostovoljci, se ne bode oziralo; 9.) od očeta ali varuha sopolisan revers, v katerem se oba zavežeta za slučaj, če bi bil aspirant pred dokončanjem šole odpuščen ali ne napravil izpita za kadeta, povrniti nerazdeljno erarju prejeti prispevek za obleko in prejeta plača; 10.) dokaz o morebitnem znanju tujih jezikov. Za vsprejem določene aspirante pokliče vojno ministerstvo k izkušnji, jim pošlje potrdilo za železnico, potovalne stroške k izkušnji in nazaj pa mora plačati vsak sam, le onim, ki se imenujejo za pomorske aspirante, se povrnejo potni stroški. Prosilci so zavezani od dne odpošiljatve prošnje do poklica k izkušnji vsako izpremembo v njihovem bivališču naznaniti vojnemu ministerstvu, mornariški oddelek. Načrt vprašanj za vsprejemni izpit z nemškimi besedilom se dobi pri c. kr. dvorni in državni tiskarni ali pa pri knjigotržcu L. W. Seidel in sin na Dunaju. Predmeti izkušnje so: Nemški jezik, drugi jeziki, fiziki in kemija, matematika in opisna geometrija. Preiskušnja se prične 1. septembra v Pulji na vojni ladji pred posebno komisijo. Pred pričetkom se prosilci še enkrat zdravniško preiščejo. Po dobro izvršeni izkušnji se imenuje določeno število prosilcev mornariškim aspirantom. Mornariški aspiranti dobe od dneva imenovanja 1440 K letne plače in pristoječo stanarino; kadar so vkrcani, dobijo določen prispevek za hrano. Za obleko dobe aspiranti pri imenovanju 400 K in 100 kron, pri imenovanju pomorskim kadetom. Priporoča pa se, da se vsak prosilec preskrbi zadostno s perilom in čevlji in ima še na razpolago gotovine 2 do 300 kron, da jih založi za častniško obleko. Po dokončani šoli morajo napraviti aspiranti izpit za pomorske kadete, na kar se imenujejo kadetom in služijo 4 leta pri mornarici.

Kako se zasluži v državi Sao Paulo, Brazilija. V zadnjem času je poskočilo v braziljanski državi Sao Paulo število avstrijskih priseljencev, ki pripadajo trgovskemu in uradniškemu stanu. Mislijo, da bodo tam lahko dobili delo in zaslužek. Pridobitne razmere pa so v tej državi zdaj nad vse neugodne. Tako je za dninarje, da še celo za rokodelce sila težko, da dobe delo; o nastavljenicah po pisarnah in o pripadnikih podobnih poklicov pa ni treba govoriti. Kdor se želi izseliti v državo Sao Paulo, bi pač nikako ne smel zamuditi priložnosti, da bi se pred odhodom natančno podučil o tamošnjih razmerah. Vsekakor bi se pa smel odločiti za odpotovanje edino le tedaj, če razpolaga s potrebnimi sredstvi, da lahko prebije 3—6 mesecev, ne da bi bil kje nastavljen. Zraven pride še v poštev, da so tam življenske razmere vsaj tri do štirikrat dražje kakor v Evropi. Pripomnimo še, da imajo dobra spričevala in priporočila brez znanja deželnega jezika in brez poznanja tamošnjih življenskih razmer dvomljivo vrednost. Tudi na delavce v industriji so se pridobitne razmere obrnile na slabše. Zaprli so mnogo tovarn in tako je nešteto delavcev po tovarnah prišlo v obupen položaj. Res pa je močno popraševanje po poljedelskih delavcev za delo po neizmernih kmetijah (plantažah). Vendar pa se neštetilni delavci, ki so brez dela in zaslužka ne posvete kmetijstvu; razlaga je lahka, ker usoda delavcev po plantažah v splošnem pač ni sijajna. Pri sedanjih razmerah je tudi nevarno da posetniki plantaž ne bodo točno izplačevali svojih delavcev.

Nova cesta iz Poljanske doline v Horjuljsko dolino. Ta teden se je vršila kolavdacija ceste Trata—Lučna—Suhí dol, ki zveže s pred nekaj leti dogotovljeno cesto iz Vrzdencev pod Sv. Joštom na Sulí dol. S tem je dogotovljena važna cestna zveza, ki izpolnjuje krog cestnega omrežja tako, da je mogoče voziti iz Ljubljane čez Škofjo Loko in Trato čez Hribe v Horjulj in nazaj v Ljubljano. Od Trate gre cesta najprej po dolini. Od Todraža dalje se začne dvigati in od Brebrnice se vije v serpentinah visoko do Lučen, in od tam dalje doseže najvišjo točko na meji škofleloškega in vrhniškega okraja. Kmečka posestva z velikimi gozdovi mnogo pridobe na vrednosti s to cesto. Od nove deželne ceste pa si delajo kmetje dobre občinske ceste. Občinska cesta na Prelesje in občinska cesta ob Brebrnici pričata o zdravem razumu in veliki pridnosti hribovskih kmetov, ki s svojo vztrajnostjo premagajo vse težave.

Razno.

Histerična epidemija. Sufragetke so postale na Angleškem naravnost neznosne. Država je prepozno uvidela, da more le s strogostjo kaj doseči. To norčavo počenje babnic je podobno onemu malih otrok, ki so hoteli svoj čas rešiti kot križarji sveto deželo in so vsi, v številu 20.000 klaverno poginili. Teh babnic se ne bo drugače ubraniti, kakor da se jih eksportira na kak samotni otok, kjer naj naprej norijo.

Konfidenti. „Pravo lidu“ poroča, da je bila pri državnem poslancu dr. Soukupu v pisarni neka Hedvika Ondraček, ki je bila policijska konfidentinja ter dajala policiji zaupna poročila. Dr. Soukup je pisarko takoj odpustil. Obrnil se je na ministrskega predsednika in cesarskega namestnika za zadoščenje, ker je vendar nezaslišano, da nastavlja policija v bližini državnih poslancev različne individue, ki naj špiunirajo.

Iz ruskih ječ. Transbajkalski list „Nowi“ slika grozne razmere v dveh ječah pri Irkutsku. Ena ječa je prenapolnjena s kaznjenci. V ječi, v kateri je prostora za 35 oseb, se nahaja 100 do 120 oseb. Zrak je zaduhel in navzlic temu ni nikakoršne ventilacije. Celice so mrzle, ker so zelo nezadostno zakurjene. Kruh je napol surov in vsi kaznjenci imajo privezane svetilke okoli pasu. Polovica kaznjencev je vedno bolna, polovica bolnikov umrje.

Atentat na bivšega francoskega ministrskega predsednika. Iz Pariza poročajo: Privatno poročajo iz Bordeauxa, da so hoteli zastrupiti guvernerja v Guadelupi, Mervarta in njegovo rodbino, kakor tudi bivšega ministrskega predsednika Dubois in njegovo soprogo. Mervart in njegova rodbina so težko oboleli. Dubois in njegova žena sta že ozdravela. Na sumu so trgovci z vinom in žganjem, ki so zelo nezadovoljni zaradi zadnjega guvernerjevega ukaza, ki je naperjen proti njim.

Strahovita nesreča v zraku.

V soboto popoldne je tirjala letalna umetnost 9 mladih žrtev. V Fischamendu pri Dunaju je letališče avstrijsko-ogrske armade. Okolo pol desetih dopoldne se je dvignil s Farmanovim letalom nadporočnik Flatz v zrak. S seboj je imel gosta mornariškega častnika Puchto. Flatz je bil pogumen letalec in ta njegov drzen pogum je postal zanj usoden. Istočasno s Flatzovim letalom je bil v zraku tudi balon Körting, v katerem so bili štirje oficirji, en civilni inženir, en korporal in en poddesetnik. Flatzovo letalo je zadelo v zadnji del balona, utrgalo luknjo v balon in potem se je izvršila v kratkih sekundah strahotna nesreča. Letalo se je zopet odtrgalo od balona in je tresčilo v velikem loku bliskoma na zemljo. Iz balona so pa vsled luknje uhajali plini, ki so se vneli ob letalovem motorju in v hipu je bil balon v plamenih, v nekaj sekundah, je zaplapolal silen plamen k nebu, nato pa je telebnil čolnič balona z velikanskim truščem na tla. Pod razvalinami balona in letala je pa ležalo devet mladih mrtvih ljudi, ki so še pred sekundami krožili ponosno po zraku. Trupla so bila tako raztrgana in tudi ožgana, da ni bilo razen enega nikogar spoznati. Zdravnik je bil takoj na mestu, a drugega ni mogel reči nego: Mrtvi so!

Od ponesrečencev sta bila dva poročena: Nadporočnik Hochstätter, čigar žena je gledala grozen prizor in poddesetnik Weber, ki zapuščala vdovo in dva otoka. Hochstätter je bil šele malo časa poročen. On tudi edini ni imel popačenega obraza, ker si je v trenutku katastrofe potegnill čez glavo mokro vrečo. Vseh devet ponesrečencev so prepeljali v mrtvašnico v Fischamendu.

ZADNJE VESTI.

Kontrolna komisija drž. dolgov ne dá dovoljenja.

Avstrijska vlada z grofom Stürgkhom na čelu je dobila kľofuto, katera bi izzvala v vsaki drugi državi demisijo ministrstva. Vlada je zahtevala od kontrolne komisije državnih dolgov da dá dovoljenje za vnovčenje vseh dolarskih zakladnic v znesku okroglo 123 milijonov. Kontrolna komisija je vprašala vodjo finančnega ministrstva, barona Engla ako ima pooblastilo za to finančno transakcijo in ker je ta moral priznati, da ima zakonito dovoljenje le za svoto 41 milijonov, je kontrolna komisija odrekla vladi dovoljenje za vnovčenje ostalih 82 milijonov.

Prostovoljci za Albanijo.

Kipar Gruschner in arhitekt Wirt na Dunaju sta začela včeraj nabirati prostovoljce za Albanijo. V dopoldanskih urah se je zbralo pred hišo že preko 1000 ljudi, med njimi več rezervnih častnikov in nad 150 dijakov in raznih pustolovcev. Wirt je moral najeti tri pomožne sile in etabrirati celo pisarno, v kateri sprejemajo albanske prostovoljce. Odklanjajo samo posebno sumljive elemente in one, ki so podvrženi še vojaški službi. Pri tem pravijo, da avstrijske oblasti nimajo ničesar proti temu, če se ti udeleže ekspedicije, češ, da gre ne le za albansko, marveč tudi za avstrijsko stvar. Fakično ne store oblasti ničesar, da bi preprečile to, zakonito zabranjeno nabiranje vojakov za tujo državo

Srbski konkordat.

Med Srbijo in Vatikanom sklenjeni konkordat je bil dne 24. junija podpisan in obsega 22 členov. Glavne določbe konkordata so sledeče: Člen 2. določa, da tvori Srbija posebno cerkveno provincijo z nadškofijo v Belgradu in škofijo v Skoplju. Člen 3. določa, da sta nadškofija in škofija neposredno podrejeni papeški stolici. Člen 4.: Papež ima pravico, imenovati škofa in nadškofa, mora pa osebe, ki jih imenuje, notificirati srbski vladi, da ta predloži svoje eventualne ugovore. Člen 10. določa, da je veronauk katoliške mladine v vseh šolah podvržen nadzorstvu škofa in nadškofa. Člen 12.: Srbska vlada priznava veljavnost porok, sklenjenih po katoliškem ritu. Člen 15. določa, da se pojejo besede: „Domine salvum fac regem“ po potrebi v slovanskem ali latinskem jeziku. Člen 21. določa, da stopi konkordat takoj po ratifikaciji v veljavo.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman :: Kranj

- I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komercijelne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 120 52—14

Med dobrimi najboljše so

Puch-kolesa

Pfaff
šivalni stroji

Ugodne cene in plačilni pogoji.

IGN. VOK

Za loga šivalnih strojev in dvokoles

LJUBLJANA, SODNA UL. št. 7.

zraven sodnije.

33 26—11

Proda se takoj restavracija

pri kateri je tudi pravica prodaje tobaka tik kolodvora v Tržiču na lepem in prometnem kraju.

Plačilni pogoji ugodni. 110

Pojasnila daje:

R. Jeglič, gostilničar

„Nova pošta“, Kranj.

Iz proste roke se proda zelo prostorna, za vsako obrt pripravna

hiša

Savsko predmestje št. 18. 108—3

Več se izve pri lastnici istotam.

bi bil sestavljen iz zastopnikov obeh narodnosti Češke v državnem zboru. Da se snide ta odsek, je treba sklicati državni zbor prej ko mogoče.

Napetost med Grčijo in Turčijo

je ponehala in se ni bati več oboroženega konflikta. Turčija je pripravljena, da povrne vsem pregnanim Grkom njihovo lastnino.

Narodno-gospodarstvo.

Avstro-Ogrska banka. V seji avstroogrške banke dne 25. t. m. v Budimpešti se je zaenkrat še opustila misel zvišati sedanjo 4% obrestno mero. Povdarjalo se je pa zvišanje eskonta, posebno pa lombardnega stanja. Pričakujemo torej lahko v kratkem zvišanje obrestne mere.

Norveška državna banka je dvignila 25. t. m. obrestno mero od 4½% na 5%.

Ustanovitev rentnih hranilnic, katerih vloge bi bile davka proste. Vsled slabega stanja naših rent, namrava poštna hranilnica ustanoviti rentne hranilnice, v katerih naj bi bile s posebnim zakonom vloge oproščene rentnega davka. Omogočilo naj bi se na ta način tudi malim ljudem nakladanje svojih prihrankov v rentah.

Tržne cene

na tedenski semenj v Kranju, dne 22. junija 1914	
Pšenica 100 kg	K 28.—
Rž	20.—
Ječmen	17.—
Oves	16.—
Koruza I.	18.50
Koruza II.	17.—
Ajda	25.—
Proso	20.—
Pšeno	28.—
Ješprenj	26.—
Krompir	5.20
Mleko 1 l	—20
Surovo maslo 1 kg	3.20
Maslo 1 "	2.90
Govedina I. 1 "	1.68
Govedina II. 1 "	1.60
Teletna I. 1 "	1.92
Teletna II. 1 "	1.80
Svinjina I. 1 "	1.80
Svinjina II. 1 "	1.70
Prekajena svinjina I. 1 kg	2.20
Prekajena svinjina II. 1 "	2.—
Slanina I. 1 "	1.80
Slanina II. 1 "	1.60
Jajca 7 kom.	—40

Na tedenski semenj v Kranju, dne 22. junija 1914 se je prignalo: 96 glav domače govede, 0 glav bosanske govede, 0 glav hrvaške govede, 14 telet, 351 prešičev, 0 ovac. — Od prignane živine je bilo za mesarja: 60 glav domače govede, 0 glav bosanske govede, 5 prešičev. — Cena od 1 kg žive teže 86 v za pitane vole, 80—82 v za srednje pitane vole, 74—76 v za nič pitane vole, 0 v za bosansko (hrvaško) goved, K 1.— za teleta, K 1.12 za prešiče pitane, K 2.— za prešiče za rejo.

DOPISI.

Jeseniške novice.

Odsek jeseniškega Sokola se je ustanovil na Telovo v Mojstrani. Odsek ima nad 20

In ko je nova žrtev padla, usahnil v blatu beli cvet — omamljen legel je v blazine, hropeč zatisnil v sen oči.

Tedaj zbero ob njem se tisti, ki mučil jih je in pestil, zbero se vsi obrazov divjih, in srd jim bliska iz oči!

Povežejo ga na ležišču, zlata mu kepe prineso in ga tope v plamenu rdečem, ki ga zapalijo ob njem.

Grohočejo se maščevalno: „Osvete je napočil čas!“ On sunkoma obupno prosi: „Usmiljenje, usmiljenje!“

„A kdaj si ti se nas usmilil?“ od vseh strani vanj zahrumi, „saj vračamo ti le dobrote — nedolžnih kri v nebo kriči!...“

Krope s krvjo ga, z raztopljenim zalivajo ga zlatom vsi; šumi, vrišči ob njem kot v peklu — Moliti hoče... Kaj? ... H komu? ...

Srce pretrese bolečina, pogled strašan ostekleni... Ko jutro v sobo se prismeje — mrlič na postelji leži....

Povratek k domačemu delu

je zadnje stremenje ženskega gibanja. Dati gospodinjstvu ženo in otrokom mater je cilj resnih boriteljic za pravo ženo. Dolžnosti moderne gospodinje so seveda povsem drugačne, kakor so bile dolžnosti gospodinje prejšnjih časov. Saj potrebuje temeljitega znanja v vsem, kar se tiče direktno ali indirektno gospodinjstva. Predvsem potrebuje kemijo in poznanje blaga. Le takrat lahko racionelno gospodari, kadar je poučena o vrednosti živil ter pozna kemični proces pri prireditvi jedil.

Kuhinjsko kemijo poučujejo na kratek in lahkopojmljiv način ročne knjige tvrdke dr. A. Oetkerja, Baden pri Dunaju, ki se dobe zastoj v vseh specerijskih trgovinah, drogerijah in vseh trgovinah z živili, ki prodajajo dobroznani dr. Oetkerjev prašek za peko. Kjer bi se jih ne dobilo, naj se zahteva brezplačno dopisiljatev zapisnih knjig iz dr. A. Oetkerja tovarne za živila v Badenu pri Dunaju. 72 26—2 B

članov ter se imenuje „Odsek Jeseniškega Sokola Mojstrana-Dovje“. Na ustanovnem občnem zboru so bili izvoljeni: starosta Josip Zupan, podstarosta Gregor Klančnik, tajnik Joško Jerala, blagajnik F. Orehovnik, nač. Fr. Ovsenik. Imena vrlih mož so nam porok, da bode odsek uspeval in tvoril krepko predstražo na meji. Na zdar!

Jeseniški Sokol je priredil preteklo nedeljo izlet v Mojstrano. Izletu se je pridružilo nebroj narodnega občinstva, da je bil vlak nabito poln. Na kodvoru na Dovjem so čakali bratje odseka „Mojstrana-Dovje“. Skupno so potem odkorakali Sokoli 36 po številu in 30 fantov naraščaja v Mojstrano v hotel Triglav, kjer se je vršila javna telovadba in veselica. Mojstrana se je odela v praznično obleko. Skoro na vseh hišah so vihrale slovenske zastave in tudi na mlajih so vihrale trobojnice, pokali so tudi topiči v pozdrav Sokolom in drugim gostom in v spodbudo domačemu odseku, ki je ta dan prvič nastopil. Pri javni telovadbi je prvi nastopil naraščaj v mičnem kroju pod vodstvom br. Sušnika z prostimi vajami iz II. vsesokolskega zleta v Ljubljani. Nato 10 članov z prostimi vajami za letošnji vsesokolski zlet v Ljubljani, potem zopet vrsta naraščaja na drogu in 4 vrste članov na orodju. Telovadbo je zaključilo 28 bratov z župnimi prostimi vajami. Telovadbi je z zanimanjem sledilo mnogo občinstva, ki tudi ni štedilo s pohvalo. Nato se je vršila neprisljuna zabava. Jeseniški pevski zbor je popeval lepe narodne pesmi. Na prostornem plesišču pa je vladala prava gnječa, le žal, da smo se morali kmalu posloviti, ker zadnji vlak odhaja že ob pol 9. zvečer. Upamo, da bode odsek jeseniškega Sokola Mojstrana-Dovje vrlo uspeval in odbil vsak napad ter pognal vse sovražnike sokolske ideje, kateri so se že pojavili. Kakor povsod, je tudi na Dovjem slovenski duhovnik prvi, ki meče Sokolu polena pod noge. Oj, vi božji namestniki, le sejajte prepir in sovraštvo mesto ljubezni, želi boste vihar. Tebi četa sokolska ob vzhodu Triglava pa kličemo: Naj ti volja bo krepka kot tvoje gore! Na zdar!

Ženski odsek Sokola. Vsled velikega zanimanja za ženski odsek Sokola na Jesenicah se tem potom vabijo narodne gospodične in gospe, da se čimpreje zglasijo pri odboru Sokola, oziroma pri bratu starosti ali br. načelniku, da se skliče

ustanovni očni zbor in se prične z žensko telovadbo. Nazdar!

Klerikalni svobodomislci. Neverjetno, pa vendar resnično. Od škofa pa doli do najzadnjega kaplančeta, vse je že gromelo proti brezverskim Francozom. Vsi klerikalni listi so v imenu svete vere, v imenu naroda obsodili francoske higijenične gumaste predmete kot iznajdbo satana. Ogenj in žveplo so klicali na vse tiste, ki so se drznili prinašati inserate teh tvrk z gumijastimi izdelki. Naši jeseniški klerikalni vel-možje pa korakajo svojo pot. Vera, kakršno so ustvarili na Kranjskem politikujči duhovniki, rodi povsod lepe sadove. Jeseniškimi klerikalcem na primer služi ta vera samo kot stara marela, pod katero se skrivajo najrazličnejše čednosti. Pod varstvom te marele lahko brez skrbi vozi navdušen slomškar v zgodnjih jutranjih urah po Jesenicah pošteno „barko“. Da tak krmar vzgaja našo mladino, kaj zato? S sovraštvo, hinavščino in drugimi lepimi čednostmi se jo bo še lahko nagačilo, družega pa tako ni treba poštemu novodobnemu kranjskemu kristjanu. Jeseniški klerikalci pod marelo kranjske vere, hočejo torej biti napredni in svobodomislci, in so si izvolili enega, da jim kar na debelo naroča in preskrbuje gumasto robo. Koliko vagorov se jo je že porabilo, se ne ve. Ker so pa gospodje precej blebetavi, se bo pa morda izvedelo tudi število. Eno dobro stran ima pa vsekakor ta emancipacija, namreč to, da bo morda marsikateri pobožni marinarici prihranjena težavna pot v Rim. Tudi ljubezen do bližnjega, kaj?

Križe pri Tržiču.

V ponedeljek, 22. t. m. so vozili neko balo iz Gorič skozi Senično in Križe v Duplje. Kjer se bala naklada, pride ponavadi več ljudi skupaj. Eni pridejo tolažiti svojo radovednost in druge prižene lakota, ker je vobče znano, da se tam dobi kak kos belega kruha. Po zadnjem opravku je prišel tudi Jožef Sitar, podomače Arh, mizar, občinski svetovalec, ud katoliškega izobraževalnega društva in sploh prvi namestnik župnika Janeza Žabukovca, iz Križa v Goriče. Arh je že v Goričah postopal okrog vozov in gledal, če bi ne odpadlo kaj zanj, a imel je smolo. Ko so iz Gorič vozniki balo odpeljali, jim je sledil tudi Arh z žalostnim srcem. V Seničnem pred Bajdovo gostilno so pa vozniki nekoliko ostali in Arh jim je bil že za petami. Tu ogleda le-ta na neki skrinji velik hleb belega kruha. Do tega kruha so se mu kaj sline cedile, toda straža je bila tu. Nemudoma si Arh poišče tovariša Franceta Perka vlg. Blek, kateri je čevljar in tudi ud katoliškega izobraževalnega društva iz Senična. Oba planeta na voz, kakor v zimskem času lačni volkovi na voznika. Stražnik je vzel kruh in ga z obema rokama tiščal na prsi; toda vse to ni nič pomagalo. Ruvala sta se tako dolgo za kruh, da sta dobila vsaki svoj del in kos ga je še ostalo stražniku v rokah. Potem sta Arh in Blek bežala in kazala zobe kruhu, kakor kaže po pogovoru zobe cigan belemu kruhu. Je li Arha in Bleka k temu napadu na kruh prignala sila ali sta hotela demonstrirati šege in navade katoliškega izobraževalnega društva, ni znano. Za vsak slučaj jima bo pa prišel ta s silo vzeti kruh zelo drag. Vedno se sliši, da kat. izobraževalno društvo v Križah dobro napreduje, in kakor vse kaže, je to tudi res. Ni še dolgo, ko smo imenovali stebre, na katerih sloni klerikalna podlaga in takrat je manjkal še steber tatvine. Ta dogodek pa kaže, da se je našel naposled tudi ta steber. Če bo Arh

F. P.:

Čemšenik.

Dalje.

Marsikdo bi mislil, da je s tem imenom samotni Čemšenik odpravljen. Pa temu ni tako. Stari ljudje se vedo spominjati še sledečih imen, a tudi ti so bržčas že mnoga pozabili. V Kokri imenujejo vsak travnik v gorah Kopišče, ker delajo tam kope iz mrve. Pod poljem v Čemšeniku se imenuje Na dveh novinah. Okoli razrušenih splotij je spodaj polje in travnik, kjer so sejali včasih le oves. En del polja je bil svoje dni tako rodovit, da so lepe karfijole kar na vozeh vozili v Preddvor.

Nad hišami na desni se pravi Na senožetih, nad Senožetmi je „V pleč“ in mali kupec poleg se kliče za Možjanski hrib. Višje zgoraj na desni so Mali koglji in Veliki koglji, dolinici zraven pa pravijo Na dol. Osredok je nad prostorom poleg Dola. Nad Dolom so Stensče.

Vsredi Čemšenika je Kriva dolina, Silna kopišča so vstric Osredka, „Na lip“ so nove stezice in vrhu teh je Nova gorica. „Urbanca“ je zraven Stensč in Kamnica poleg Urbance. V Zgornjih Kopiščah je Huda drča, Pod črtijo, Novina pod babo, Pod medvedjekom.

Studencu nad planino se pravi Za pestenjem in Za pertenjem.

Vstric Gorice je Na ravni in Zabukovje. Planina je bila včasih njiva, pozneje pašnik in sedaj je zasajena s smrekami. Otovnjek meji v višino na preddvorski lov. Ivanca je ozka dolina, v Kiričih (v čereh) je skalnat strm svet; tik njih je Dolgi hrib in za tem Za malo in Za veliko skrinjo. Proti Polajnarju se pravi v Bab in potem je sedlo Na kjir. Za Snožetom je gozd v smeri proti Zapečniku, nadalje Listnata šupa in Pod spodnjo šupo.

Največji in najlepši gozd proti Turnu se imenuje Na vratih. Nad vrati je plitva zajezda vrh gore na meji, kjer so pred davnim časom lovili volkove v jame, katere se še dandanes poznajo in se imenujejo Volčje jame. V jelk je gozdček tik Mihčevega repa, kjer so včasih pasli črede. Velban most je izdolbena skala, podobna mostu, čez katerega se sicer lahko pride a je pot zelo nevarna. Mala lipa je komaj 100 m² velik prostor. Nadalje je Gozd pod babo in Zeleni Kjir že prav na Polajnarjevi meji. Ljudstvo nadalje pripoveduje, da se nahaja nekje v Čemšeniku, tik ob robu gozda groblja, kateri se pravi Na gomili in za katero nobeden ne ve, kje da je. Kdo bi se slučajno vsedel na to gomilo, bi bil takoj začaran.

Dalje.

še nadalje take zglede dajal, ga bo župnik Janez Zabukovec nazadnje še odstavil od namestništva.

Iz Rateč. Preteklo nedeljo smo položili k večnemu počitku vrlega moža, posest. Jaka Petriča podomač. Keklja. Svojo bolezen, ki ga je zdaj vrgla v prerani grob, si je nakopal v Bosni, ko je reševal brate izpod turškega jarma. Do zadnjega je bil zvest narodnjak, rad je podpiral narodna društva tudi gmotno. Bil je član C. M. podružnice za Gorenjsko Dolino, nadalje večletni odbornik tukajšnjega gasilnega društva in domačih vojaških veterancev. Kako je bil vsestransko priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Spremilo ga je na zadnji poti veliko ljudstva od blizu in daleč, korporativno domači veteranci in gasilci. Zupančičev pevski zbor mu je zapel v slovo tri žalostinke med temi tudi Devovo „Vigred“. Šel je in ni ga več med nami — „pa pustimo naj voda naprej teče“. N. v. m. p.!

Mavčiče. V Mavčičah so dobili pretečeno nedeljo novega župana Franceta Zavrla iz Mavčič št. 12. Ta je bil izvoljen 20. junija 1914. županom za dobo, ki jo bil moral opravljati France Oblak, ki je bil suspendiran radi volilne sleparije. Kot vnet mož za katoliško stvar in cerkveni ključar, je imel novoizvoljeni župan tudi opravka z pritiskanjem štambilje na glasovnice ob zadnji deželnozborski volitvi in si je gotovo onesnažil s tem roke. Ta šmentan nesrečni županski stolček je ves podminiran. Delna eksplozija je vrgla prejšnjega župana Oblaka v zrak in ostalo je še toliko eksplozivne snovi, da je njegov naslednik še v večji nevarnosti.

Iz Trziča vpraša nekdo, zakaj sedaj duhovniki ne prosijo za lepo vreme, ko že drugi mesec dežuje? Ako kmet ne bo pridelal, tudi duhovniki ne bodo imeli kaj jesti. Nikar ne mislite, ako imate polne žepe denarja in polno klet vina, da je to vse. V naši okolici je navada, da takoj ako teden dni ne dežuje, prosijo za dež, berejo maše in molijo, zato da ljudje pridno denar skupaj nosijo duhovnikom, ki imajo že tako dosti. Ljudje pa strajajo in tega vendar Kristus ni učil. Pa še marsikaj drugega ni Kristus učil, kar delajo naši duhovniki. Tako poskušajo pri volitvah pridobivati najprej ženske na svojo stran, ker gre potem z možakarji dosti lažje. Zakaj je vse to, ljudje božji. Čemu častite takega človeka nad vso mero, ko vendar še ni nikdar dal kaj zaslužka in le sami gledajo, da izkoriščajo ljudi? Saj duhovniki en dan več zaslužijo kakor delavec cel teden, in glavno jim je denar. V Trziču, če je pogreb delavca, je mimogrede vse opravljeno, ako je pa denar tu, ni zvočenja ne konca ne kraja in sprevod se pomika kaj počasi čez pokopališče. Če kje, je tu opravičen izrek: Denar je Bog na tem svetu.

Izobraževalni tečaji.

Predmet	Ted. ure	Št. učen.			Začetek	Konec	Učitelji
		začet.	koma	koncema			
Srbohrvaščina . . .	2	20. oz. 8.	5		29. m.	prof. Pirnat do Bož. Pogačnik	
Nemščina	2	70	18		26. jun.	prof. Pirnat do Bož. p. Kalan	
Laščina	2	50	10		1. apr.	prof. Marn	
Slov. stenografija	1	10	3		1. jan.	„	
Nem. stenografija	2	14	8		31. m.	„	
Knjigovodstvo . . .	2	49	10	11. nov. 1913.	7. maja	dr. Dolar	

Knjige:

Srbohrvaščina, Mirko Divković: Hrvatska čitanka, Pesmi o boju na Kosovem itd.
 Nemščina, Pavel Novak: Nemščina brez učitelja, I. del.
 Laščina, Musaffia: Lehrbuch der italienischen Sprache.
 Slov. stenografija, Novak: Slov. stenografija.
 N. stenografija, Krček: Deutsche Stenographie.
 Knjigovodstvo, inventar, blagajniška knjiga, dnevnik, glavna knjiga itd.
 Zahvaljujemo se najpristrčneje slavni mestni občini Kranj za velikodušni dar 200 K, sl. dež. šol. svetu za prepustitev prostorov v gimnazijskem poslopiju, sl. krajnemu šol. svetu za prepustitev prostorov v ljudski šoli in sploh vsem, ki so nam šli s svetom ali gmotno na roko. Podrobna poročila od strani učiteljev slede.

DNEVNE VESTI.

III. slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Predsedstvo „Slovenske Sokolske Zveze“ je prejelo soboto, dne 20. t. m. ob pol 6. zvečer od c. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani sledeči odlok z dne 20. jun. 1914 št. 104/3/pr: „Z vlogo, z dne 5. februarja 1914 naznanilo je ugledno predsedstvo, da namerava prirediti v dneh 15., 16. in 17. februarja 1914 v Ljubljani vsesokolski zlet, na katerega se bodo povabile vse v mednarodni telovadni zvezi združene telovadne organizacije. C. kr. policijsko ravnateljstvo prepoveduje v smislu § 6. zakona o shodnem pravu prireditve omenjenega zleta iz ozirov na javno varnost in javni blagor. Dejstvo, da naj se vsesokolskega zleta udeležijo ne samo tuzemske, temveč tudi inozemske korporacije, bi lahko imelo posledice na polju, katere

bi nasprotovale državnim interesom in nevarno učinkovale na javni blagor. Zoper ta odlok prosta je pritožba na c. kr. deželno predsedstvo, ki bi se morala vložiti pri tukajšnjem uradu tekom 8 dni po vročitvi te prepovedi. C. kr. vladni svetnik in policijski ravnatelj Künigl m. p. — Slov. Sokolska Zveza je takoj vse potrebno ukrenila, da se, ako le mogoče izposluje preklic te odredbe in ako bi se moral zlet omejiti samo na društva v okvirju monarhije. Drž. posl. dr. VI. Ravnihar je tozadevno že interveniral v ministrstvu.

Inkorporacija Spodnje Šiške v Ljubljano. Dr. Sušteršičev deželnozborski mandat je bil v nevarnosti in zato je slavni komtur napel vse sile, da doseže inkorporacijo Spodne Šiške z Ljubljano. Obe občini sta protestirali, a pomagalo ni nič. Preko volje mesta Ljubljane in preko volje občine Sp. Šiška je vlada pritrčila klerikalnemu predlogu. Da je imel ta predlog očitno strankarsko-politični namen, o tem ni dvoma. Na ta način se pretvori vsaka, četudi sama na sebi dobra stvar v rokah naših klerikalnih političnih fanatikov v škodljiv nestvor, ki naj služi edinole v korist sedanjih deželnih mogotcev. Inkorporacija Šiške bi se bila lahko izvršila na korist obema občinama, tako pa bo kaj občutno zadela prebivalstvo obeh krajev. Pa kaj korist prebivalstva! Samo da si ohrani dr. Sušteršič svoj mandat, pa je vse v redu.

Iz deželnega odbora. Deželni glavar naznanja, da je cesar sankcioniral sklep deželnega zbora za inkorporacijo politične občine Spodnja Šiška v mestno občino ljubljansko. Šišenski občinski zastop se torej takoj razpusti ter preide uprava Spodnje Šiške kot novega dela kolodvorskega okraja neposredno v področje ljubljanskega občinskega sveta, oz. magistrata. — C. kr. deželna vlada je dovolila v razpust gospodarskega odbora v Postojni, čigar funkcijska doba je itak že potekla. Za gerenta predlaga večina deželnega odbora dež. rač. revidenta Peternela, ker v celi Postojni nihče noče prevzeti tega posla. — V smislu novega vodnega zakona si pridrži dežela brezpogojno prioriteto za izrabo vodnih sil v sledečih rekah: v Savi od izvira do deželne meje, v Ljubljani od izvira do izliva, v Uncu, od izvira do Laz, v Krki od izvira do Vavte vasi, v Hublju, v Završnici in končno v Kolpi v kolikor teče po naši deželi. Trgovcem s semenem se zniža dosedanja pristojbina kmetijsko-kemiškega preizkuševališča za preiskavo in plombiranje detelje za 30 v od vreče i. s. za nazaj za čas od 1. januarja do 20. maja t. l. na ta način, da se več plačana pristojbina pripiše na dobro za jesensko plombiranje. — Za streljanje srednješolske mladine, ki se bo vršilo v Ljubljani dne 27. t. m. se dovolijo dobitki v iznosu 300 K.

Dobrote naše visoke carine na žito. Zadnje dni je nekaj večjih trgovskih hiš kupilo kanadsko pšenično moko. Moka, katera kakovost nikakor ne zaostaja za najboljšo ogrsko, stane zacarinjena prosto Trst K 40.25 za 100 kg. Ogrski mlini pa zahtevajo za moko št. 0 43— do 44— K. Carina na moko pa znaša K 15— za 100 kg, torej bi stala moka v Trstu brez carine po K 25— za 100 kg, medtem ko stane pri nas pšenica K 27— za meterski stot. Brez carine bi torej pri nas dobili najlepšo Kanadsko moko K 2— pri 100 kg, ceneje, kakor stane sedaj naša pšenica. Tudi naša klerikalna državnozborska delegacija zagovarja to visoko carino na žito, od katere pa naš kmet nima prav nobene koristi, ker cel pridelek slovenskih dežel ne zadostuje niti za en večji mlin, ter mora kmet veliko več mlinskih izdelkov pokupiti, kakor pa prodati pšenice. Edini, ki vlečejo dobiček od visoke carine so naša visoka aristokracija ter ogrski magnatje in židje. Tudi tu bi se dalo napisati poglavje o naših klerikalnih branilcih ljudskih interesov.

Bombni atentat na Sokolsko slavnost pri Sv. Jakobu v Trstu. Minolo nedeljo je Tržaški Sokol napravil nastop pri Sv. Jakobu. Nastopilo je kakih dvesto Sokolov in Sokolic z izbranimi izvajanci. Ob telovadbi se je vršila veselica in to je porabila laška tisočletna kultura, da je položila bombo na veselilni prostor. Nekako okrog 11. ure ponoči so zagledali nekateri udeležniki veselice nekaj ognjen trak, ki se je naenkrat pojavil v zraku na spodnjem koncu veselilnega prostora. Takoj nato pa se je začel silen pok, preko veselilnega prostora pa je zažvižgalo, kakor da bi letele kroglice iz pušk. Nastala je zmešnjava, ljudje so kričali: „Bomba, bomba!“ in vse se je povpraševalo, če je kdo mrtev. Kmalu pa se je poleglo razburjenje, ko se je dognalo, da ni nihče zadet. Navzoči policijski komisar dr. Senekovič je z drugimi policijskimi organi preiskal prostor ter dognal, da je pobegli zločinec vrgel bombo iz ulice, ki vodi od ulice Industria pod veselilnim prostorom proti železnici. Na licu mesta so našli železne drobce, ki so kazali, da je rabil zločinec za izgotovitev bombe najbrže kos plinove cevi. Bomba je bila napolnjena z nasekanim železom. Občinstva se je pri tem atentatu na mirno se zabavajoče Slovence polastilo silno razburjenje, kajti kaka nesreča bi se bila lahko prigodila, če bi bila bomba priletela med tisočglavo množico, ki se je zbirala in zabavala okoli paviljonov. Kako silna je bila eksplozija, nam kaže najbolje dejstvo, da je bil celo razpokan zid tamkaj, kjer je eksplodirala bomba. Če bi bila padla med množico, bi bilo brez dvoma

nebroj človeških žrtev, tekla bi bila kri na sokolski slavnosti in to na domačih, slovenskih tleh. — Ta bombni atentat kaže pač v najboljši luči Italijane v Trstu, ki se niso sramovali najeti brezvestnega lopova, da je v svoji zlobnosti posegel po bombi in jo vrgel na prostor, kjer je domneval, da bo bomba tudi storila svojo dolžnost ter pomorila kar največ — Slovencev.

V. zlet Gorenjske Sokolske Župe dne 5. julija v Kranju. Natančni spored te prireditve objavili smo že v zadnji številki, dodati nam je le še glede priprav za ta zlet. Ženski odsek prevzel je prireditev ljudske veselice, vsled česar smo prepričani, da bo skrbljeno za vse, česar si poželi srce. V šotorih: za šampanjec, vino, pivo, jestvine, kavarno, cvetlice in razglednice stregle bodo sestre Sokolice s svojo priznano ljubeznjivostjo. Za plesateljini svet postavljen bo plesni oder, da pa mladini ne bode dolg čas, postavljena bode drsalnica in vrtiljak. Poroča se pa tudi, da je menažerija Kludsky odstopila nekaj divjih zverij, katere bodo ta dan na vpogled občinstvu, Ker se pričakuje z ozirom na prepovedani III. Sokolski zlet večje udeležbe, in ker naj bo vsaka župna prireditev sijajna manifestacija sokolske misli in dela, naprosil nas je odbor, da pozovemo vsa društva, da dopoljšje svoje prijave najkasneje do srede, to je 1. julija, da bo mogoče glede obedov vse potrebno preskrbeti. Radi lažje informacije pa objavimo še enkrat natančni spored danes teden. Bratje Sokoli in prijatelji Sokolstva, dvignite se dne 5. julija vsi v Kranj, da prisostvujete najprvo resnemu Sokolskemu delu, potem pa se poveseelite v krogu teh marljivih narodnih delavcev. Na zdar!

Poziv. Odbor telovadnega društva Sokol z ženskim oddelkom v Kranju, prosi p. n. hišne posestnike, da okrase dne 5. julija povodom V. zleta G. S. Ž. svoja poslopja v pozdrav gostom z zastavam in če le mogoče, samo s slovenskimi.

Člani slovenskega gledališča iz Ljubljane nadaljujejo svoje gostovanje pod vodstvom režiserja A. Danila. V soboto, 27. junija se vrši prva predstava v Kranju v Narodni čitalnici in sicer se uprizori francoska npravstvena drama „Greh žene“, ki jo je spisal Emile de Girardin in za slovenski oder priredil A. Danilo. „Greh žene“ je imel pri uprizoritvi v Ljubljani sijajni uspeh kot slavnostna predstava in bo nedvomno dosegel istega tudi v Kranju. V večji ulogi nastopi to pot tudi prirastek slov. gledališča mala Silva. Pri predstavi sodeluje iz prijaznosti tukajšnja godba prost. gas. društva. Cene prostorom so sledeče: Sedeži I.—V. vrste za nečlane K 1.90, za člane K 1.60. Sedeži od VI.—X. za nečlane K 1.60, za člane K 1.20. Stojišča 60 v., dijaške vstopnice 30 v. Začetek je točno ob pol 9. — Upamo, da sl. kranjsko občinstvo poseti to predstavo polnoštevilno, da tako vsaj nekoliko odpomore gmotni bedi slovenskih igralcev, ki so vsled prijaznosti klerikalne večine dež. odbora letos naravnost postavljeni na cesto.

Športni klub v Kranju. Po dolgem prizadevanju športnih krogov v Kranju se je minoli terek vršil pod vodstvom Fr. Crobatha ml. ustanovni občni zbor tega kluba, ki je izvolil odbor, kateri se je pri svoji prvi seji sledeče konstituiral: Predsednik Fr. Crobath ml., podpredsednik Fr. Holzhaecker, tajnik Jos. Česenj, blagajnik Anton Sorschak, tehnična nadzornika Jan Langašek in Makso Dachs, sodnika Viljem Ban in K. Schindler, odbornika K. Sturm in G. Kruh; namestniki K. Kunej, I. Bernik in Fr. Cvar; pregledovalca računov E. Schindler in Fr. Sirc. Novoizvoljenemu odboru polagamo na srce, da se kar najintenzivnejše prime dela. Kranjsko občinstvo pa naj bi gmotno in moralno podpiralo novoustanovljeni klub.

Umrla je v Radovljici gospa Anica Globočnik, rojena Prešeren v 45. letu starosti. Pokopali so jo ondi včeraj popoldne. — Pokojnica je bila hčerka znane rodoljubne Prešernove rodbine v Kranju in je pred leti z vneto sodelovala s svojimi sestrami pri prireditvah naše Narodne čitalnice. — Bodi pokojnici lahka zemlja domača!

Kranjska podružnica S. P. D. priredi na praznik sv. Petra in Pavla izlet čez Senturško goro v Kamnik. Odhod iz Kranja jutraj ob 6. uri, zbirališče v Zvezdi, prihod v Kamnik približno opoldne, povratek zvečer z vlakom ob 7.29 uri, ali pa na voze, kar se potem lahko v Kamniku odloči. Dojučnik naj se vzame seboj.

Promenadni koncert tukajšnje godbe prost. požarne brambe se ne vrši danes zvečer, ker se je moral radi predstave članov slov. dež. gledališča ljubljanskega preložiti na prihodnjo soboto. Da pa slavno občinstvo ne bo nič prikrajšano, se bode vršil promenadni koncert dve soboti zaporedoma. Toliko v blagohotno vednost. Odbor.

Udeležnikom izobraževalnih tečajev v Kranju v vednost! Dne 1. julija (prihodnjo sredo) se vrši ob pol 9. uri zvečer v gimnaziji (pritličje učna soba na desno) sestanek za vse udeležence izobraževalnih tečajev v Kranju. Sestanek ima ta namen, da se pogovore učitelji tečajev in udeležniki taistih o dosedajšnjih skušnjah, ki so jih pri tečajih napravili učitelji pa tudi udeležniki. Na razgovoru bo tudi pomenek o morebitnem skupnem izletu vseh udeležnikov in učiteljev.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega
davka.

4 3/4 0/0

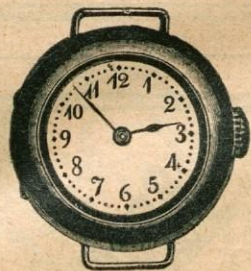
brez odbitka rentnega
davka.

10 52—26

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

9—26

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

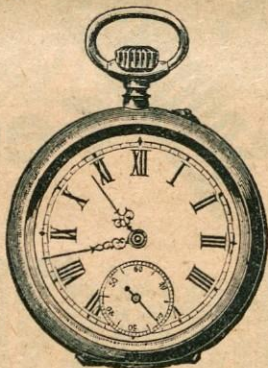
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga
ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštena postrežba.

M. RANT :: KRANJ

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Trbovljski in češki premog.

8 52—26

Otroški vozički

radi opustitve po zelo znižanih cenah.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko
budjejeviško pivo. Lep senčnat vrt.

Modni salon

68—15

A. Adamič v Kranju

Podružnica v hiši g. M. Mayr

naznanja častitim damam, da je došla ravno kar **velika izbira**
najmodernejših

dunajskih in pariških modelov

in se bodo isti prodajali dokler kaj zaloge radi pomanjkanja pro-
storov po zelo ugodni ceni. — Velika izbira krasnega nakitja.
Prepričajte se v konkurenčnih cenah predno si nabavite. — Žalni
klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno in ceno izvršujejo.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Zahtevajte
cenik.

KINTA-KOLESA

so splošno priljubljeni, ker so nedosežni v
teku in trpežnosti. Blagovolite si jih ogledati

pri tvrdki

KARL ČAMERNIK & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, motorji,
avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža.

7—25

LJUBLJANA

samo Dunajska cesta 9—12

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

6—26

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik od 9.—12. dopoldne.

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52-24

Trgovina z moško obleko. — Prodaja raznega sukna in štofov za moške obleke. — Ravno tam lastna delavnica za obleke, ki se po naročilu dobro, ceno in nujno izgotove.

kokriško predmestje

v lastni hiši zaloga **šivalnih strojev** in **potrebščin**. Ravno tam **gostilna**, kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z **dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili**.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Spominjajte se Ciril-Metodove družbe!

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

52-26

16 52-26

Turisti!

Trgovina Zdravko Krajnc v Kranju

(nasproti c. k. gimnazije)

priporoča svoje izvrstne, vedno sveže delikatese.

Največja kavarna v Kranju, z biljardoma in Paganinijevim orkestrijem!

Najprimernejše shajališče!

Spomlad!

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic

v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

3 52-26

priporoča za

pomladansko sezijo

svojo bogato zalogo najnovejšega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga.

Svilnati robci najnovejših vzorcev.

Spomlad!

Najbolj varno naložen denar v vsem političnem kranjskem okraju!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad 352.000 kron!

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolжник v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1913. je bilo stanje hranilnih vlog nad

5 milijonov 442 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam nad 4 milijone kron.

4 $\frac{1}{2}$ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.

Ta najstarejši denarni zavod v **Kranju**

uraduje na rotovžu

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

13